
Brouci (Coleoptera) lokality Na Skřivánku v k.ú. Jiřín v okrese Jihlava

Václav Křivan

2024

Brouci (Coleoptera) lokality Na Skřivánku v k.ú. Jiřín v okrese Jihlava

Ing. Václav Křivan

2024

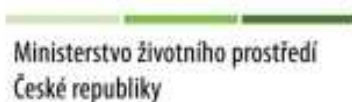
Obsah

1) Úvod	3
2) Metodika	3
3) Charakteristika a poloha lokality	4
4) Výsledky	9
5) Literatura	18
6) Fotodokumentace	19

Řešitel: Ing. Václav Křivan, ZO ČSOP Kněžice, e-mail: vaclav.krivan@chaloupky.cz

Titulní stránka: Rýhonosec zelený *Lixus iridis*, foto V. Křivan

Průzkum byl realizován v rámci projektu Pobočky České společnosti ornitologické na Vysočině (projekt č. 132424), který byl v roce 2024 finančně podpořen programem Ochrana biodiverzity, což je národní program Českého svazu ochránců přírody financovaný Ministerstvem životního prostředí ČR a spolufinancován Nadačním fondem Veolia. Děkujeme.

O lokalitu Na Skřivánku pečuje Pozemkový spolek Gallinago při Pobočce České společnosti ornitologické na Vysočině. Lokalita byla vykoupena Českým svazem ochránců přírody v rámci sbírky Místo pro přírodu.

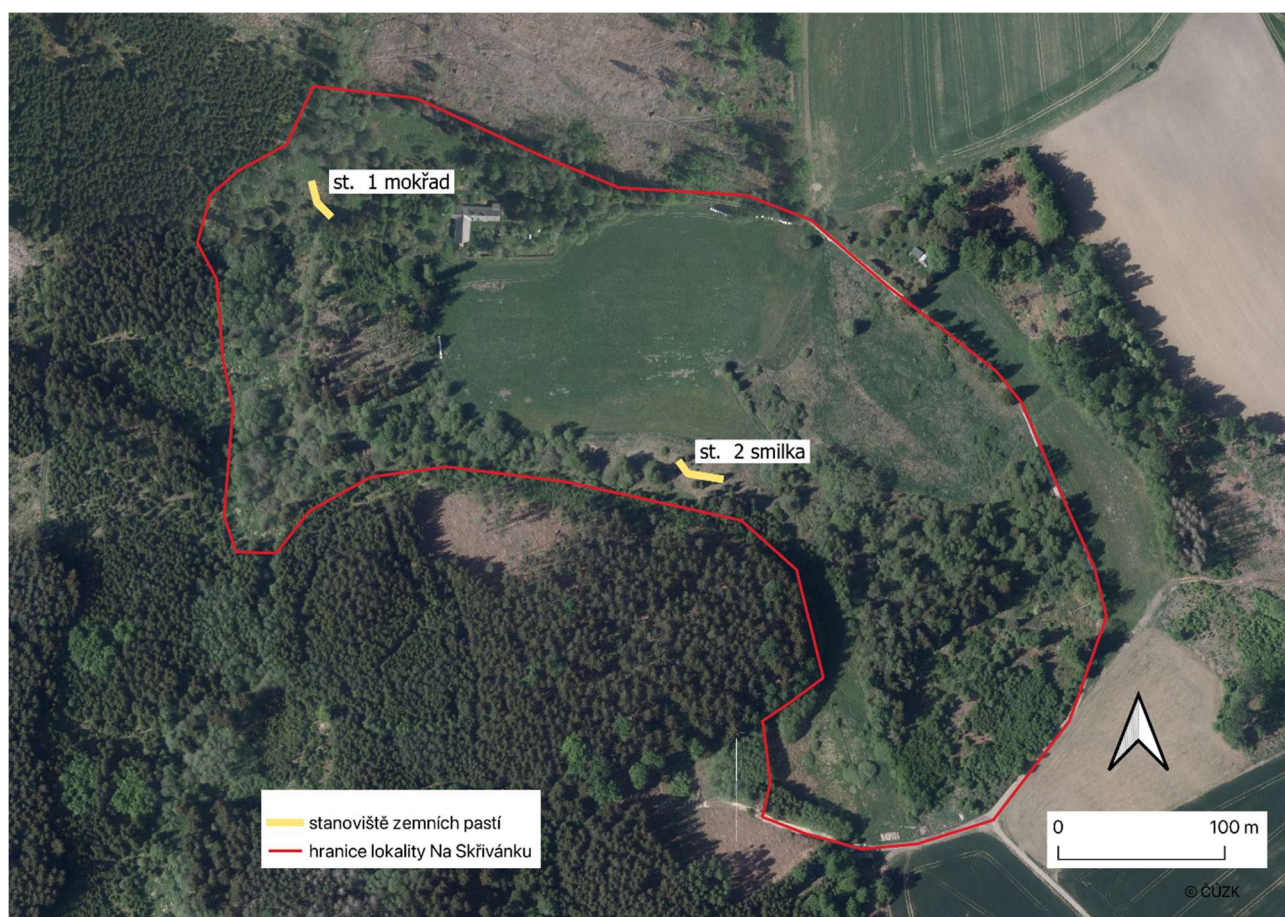
1) Úvod

Lokalita Na Skřivánku leží v centrální části Kraje Vysočina západně od města Jihlavy. Inventarizační průzkum brouků probíhal v roce 2024 za účelem zmapování výskytu druhů této taxonomické skupiny na lokalitě a získání podkladů pro péči o zdejší biotopy a případné obnovní zásahy.

2) Metodika

Metodika inventarizace všech skupin brouků vychází z metodických materiálů AOPK pro inventarizaci zvláště chráněných území (KRÁSENSKÝ 2005). Na lokalitě byl prováděn sběr epigeických skupin pomocí zemních pastí na dvou stanovištích (viz obr. 1).

Obr. 1: Rozmístění instalovaných zemních pastí v roce 2024 (podklad www.mapy.cz).

Dále byl zpracován materiál získaný odchycem do zemních pastí na šesti stanovištích prováděný Ústavem půdní biologie. Individuální sběry materiálu proběhly ve třech termínech od května do srpna 2024.

Zjištěné druhy jsou uvedeny v tabulce po řádech a čeledích, řazených systematicky, v rámci čeledí jsou pak druhy řazeny abecedně. Dále je uvedena charakteristika výskytu na lokalitě dle následujícího klíče:

Výskyt druhu: **1** – hojný, **2** – vzácný

Použité zkratky:

ES – ekologická skupina (*Carabidae*, HŮRKA et al. 1996): **A** – adaptabilní druh, **E** – eurytopní druh, **R** – reliktní druh

§ – zvláště chráněný druh dle Vyhlášky č. 395/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů: **§§§** – kriticky ohrožený, **§§** – silně ohrožený, **§** – ohrožený

CS – Červený seznam bezobratlých ČR (HEJDA et al. 2017) a Červený seznam biotopů ČR (CHYTRÝ 2020): **CR** – kriticky ohrožený, **EN** – ohrožený, **VU** – zranitelný, **NT** – téměř ohrožený, **LC** – nejméně dotčený

3) Charakteristika a poloha lokality

Název: Na Skřivánku

Kraj: Kraj Vysočina

Okres: Jihlava

Obec: Vyskytná nad Jihlavou

Katastrální území: Jiřín

Lokalizace: cca 1,5 km SZ od Jiřína

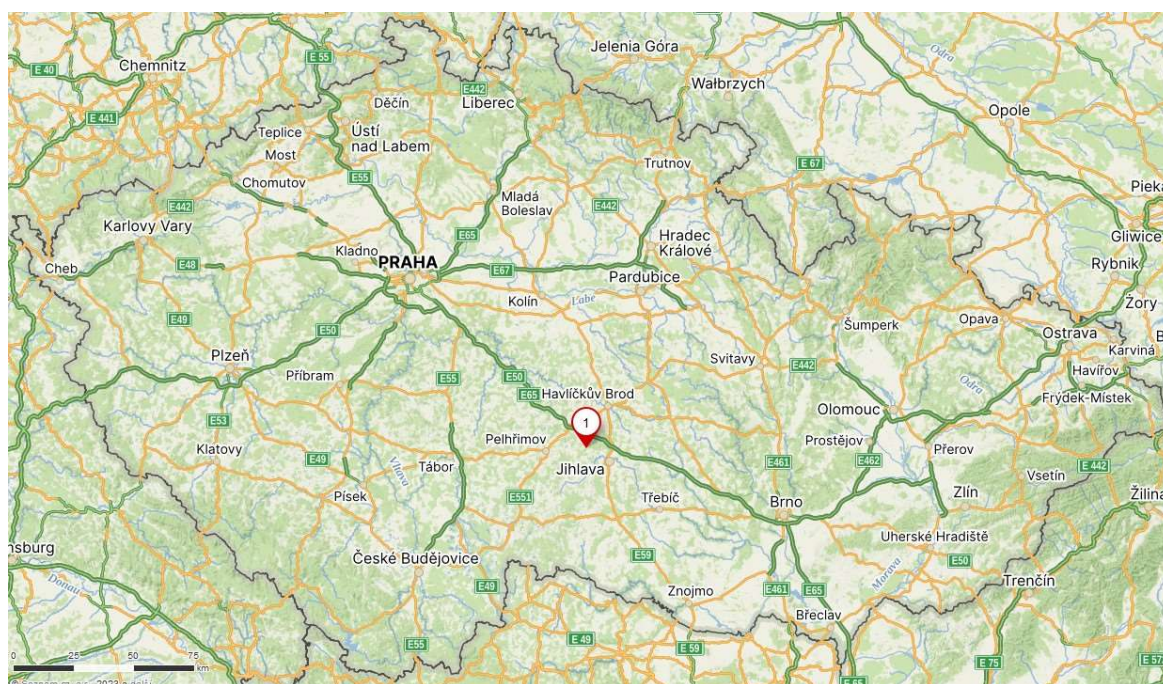
Výměra: 12,7 ha

Nadmořská výška: 596 – 613 m n. m.

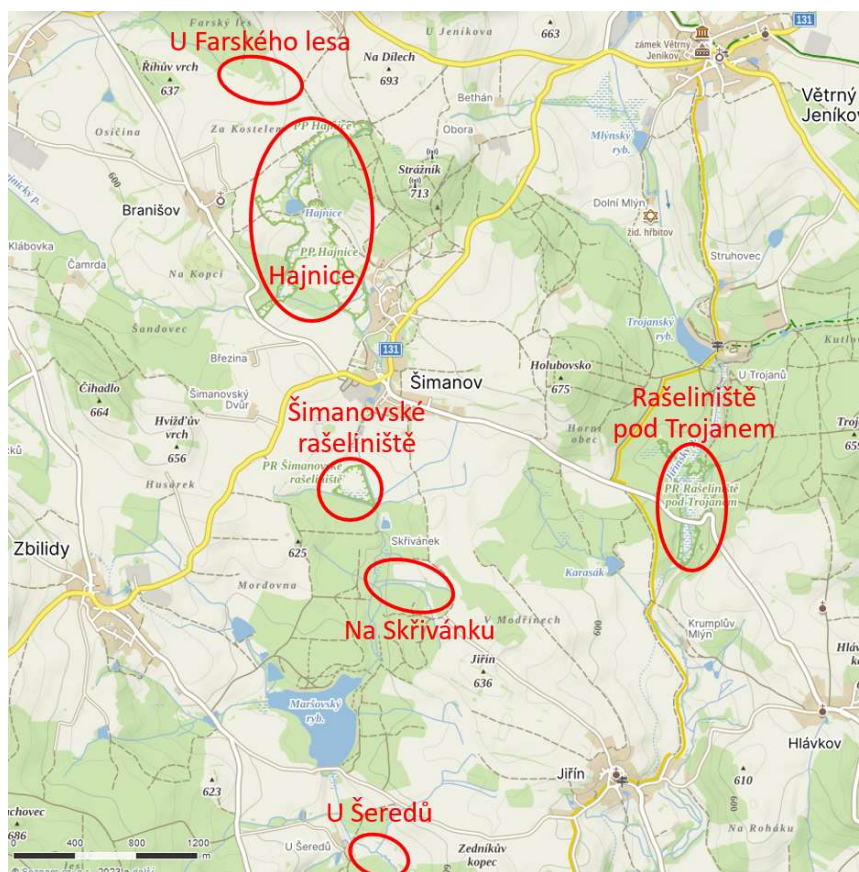
Mapovací kvadrát: 6558d

Kategorie ochrany: Pouze části jako významné krajinné prvky (VKP) ze zákona (vodní tok, niva, les), v rámci územního systému ekologické stability (ÚSES) lokalitou prochází v jihovýchodní části regionální biokoridor (RBK), na jihozápadě zasahuje svým okrajem lokální biocentrum (LBC) a západním okrajem prochází lokální biokoridor (LBK), v územním plánu jsou některé části vymezeny jako plochy přírodní nebo smíšené přírodní.

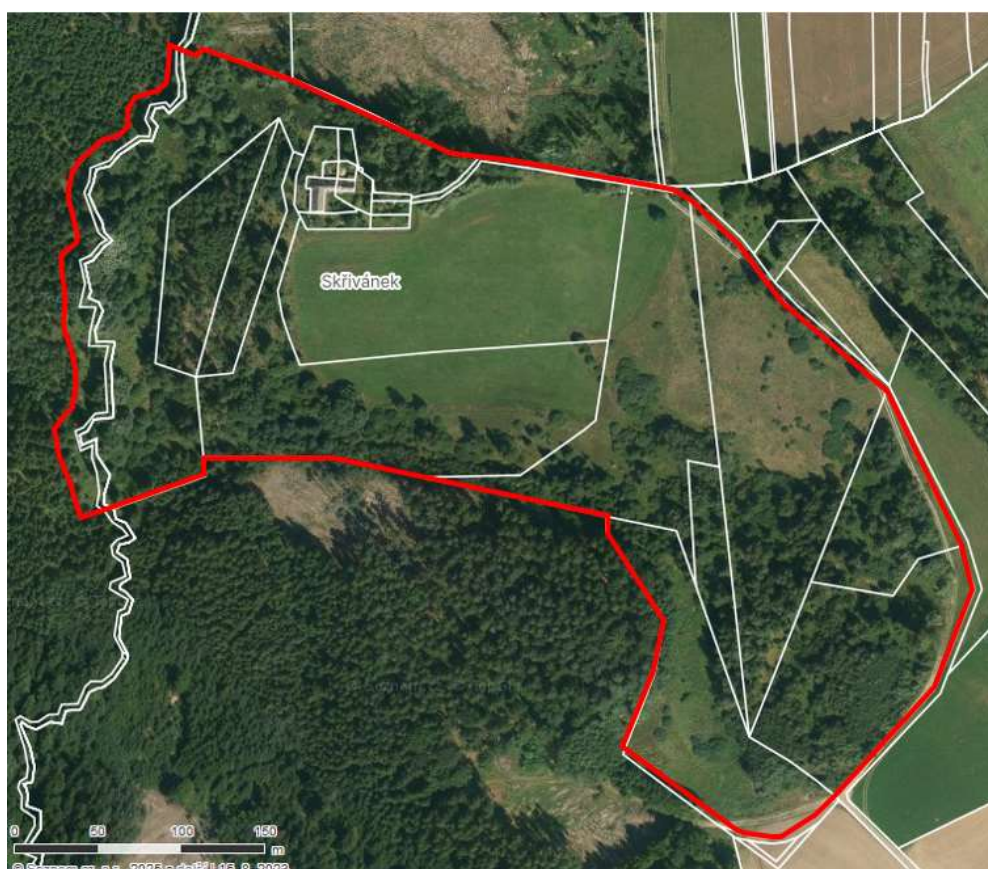
Obr. 2: Orientační poloha lokality v rámci ČR (www.mapy.cz).

Obr. 3: Poloha lokality a znázornění významných rašeliníštních lokalit v okolí (www.mapy.cz).

Obr. 4: Vymezení lokality na leteckém snímku (www.mapy.cz).

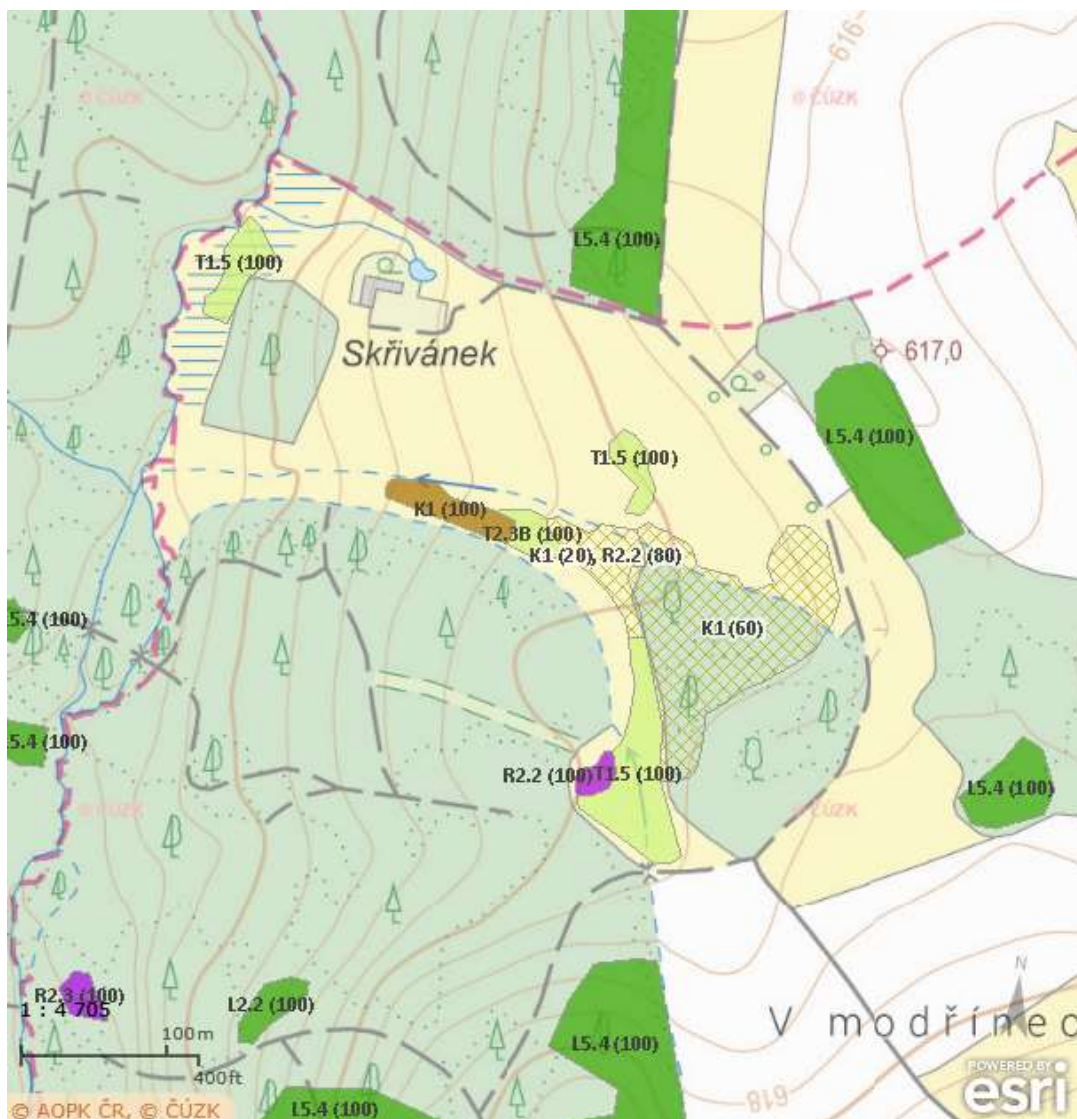

Klima:	Klimatická oblast mírně teplá, podoblast MT3 (QUITT 1971)	
Geomorfologie:	Soustava:	II – Česko-moravská soustava
	Podsoustava:	IIC – Českomoravská vrchovina
	Celek:	IIC-1 – Křemešnická vrchovina
	Podcelek:	IIC-1D – Humpolecká vrchovina
	Okresek:	IIC-1D-5 – Vyskytenská pahorkatina
	(DEMEK et MACKOVIČIN 2006)	
Geologie:	nivní sediment, kamenitý až hlinito-kamenitý sediment, migmatit, granit (ČGS 2015)	
Pedologie:	glej fluvický, glej histický, pseudoglej, kambizem oglejená dystická (ČGS 2012)	
Biogeografie:	Biogeografická oblast: Kontinentální Biogeografická podprovincie: 1 – Hercynská Bioregion: 1.46 – Pelhřimovský Biochory: 5Do – Podmáčené sníženiny na kyselých horninách 5. v.s. 5PS – Pahorkatina na kyselých metamorfitech 5. v.s. (CULEK et al. 2005, 2013)	
Fytogeografie:	Fytogeografická oblast: M – Mesofytikum Fytogeografický obvod: M1 – České mesofytikum Fytogeografický okres: 67 – Českomoravská vrchovina (BÚ ČSAV 1987)	
Potenciální přirozená vegetace:	Biková bučina (<i>Luzulo-Fagetum</i>) (NEUHÄUSLOVÁ et al. 1997)	
Přírodní lesní oblast:	16 – Českomoravská vrchovina (Vyhláška MZe č. 83/1996 Sb.)	

Ekosystémová a biotopová charakteristika: Z vegetačního pohledu se jedná o značně degradovaný komplex luční až mokřadní vegetace v různě pokročilém stádiu sukcese. Přírodní společenstva na lokalitě reprezentují vlhké až střídavě vlhké louky a lada, které jsou až na plošně nevelké okraje koseného kulturního porostu dlouhodobě bez péče. V minulosti se pravděpodobně jednalo o mozaiku podhorských a horských smilkových trávníků svazu *Violion caninae*, vlhké pcháčové louky sv. *Calthion palustris* a mírně kyselá rašeliniště a rašelinné louky sv. *Caricion canescenti-nigrae*. Aktuálně se na lokalitě nacházejí jen v různé míře degradované porosty sv. *Violion caninae* a sv. *Calthion palustris* z větší části zarostlé mokřadními vrbinami sv. *Salicion cinereae* a náletem dřevin. Také zdejší lesní porosty mají víceméně kulturní charakter, jsou z části odtěžené a tvoří je porosty různých druhů dřevin (EKRTOVÁ 2024). V rámci Mapování biotopů ČR (HÄRTEL et al. 2009) a jeho aktualizací zde byly vymapovány některé ohrožené přírodních biotopy (viz obr. 5), přičemž aktuální hodnocení v roce 2024 již nepotvrdilo přítomnost biotopu Nevápnitá mechová slatiniště (R2.2), neboť tyto plochy již značně podlehly degradaci (viz obr. 6, EKRTOVÁ 2024).

Obr. 5: Přírodní biotopy na lokalitě a v jejím okolí vymapované v letech 2007–2023 (webgis.nature.cz).
V závorce je uvedena kategorie ohrožení podle Červeného seznamu biotopů ČR (CHYTRÝ 2020).

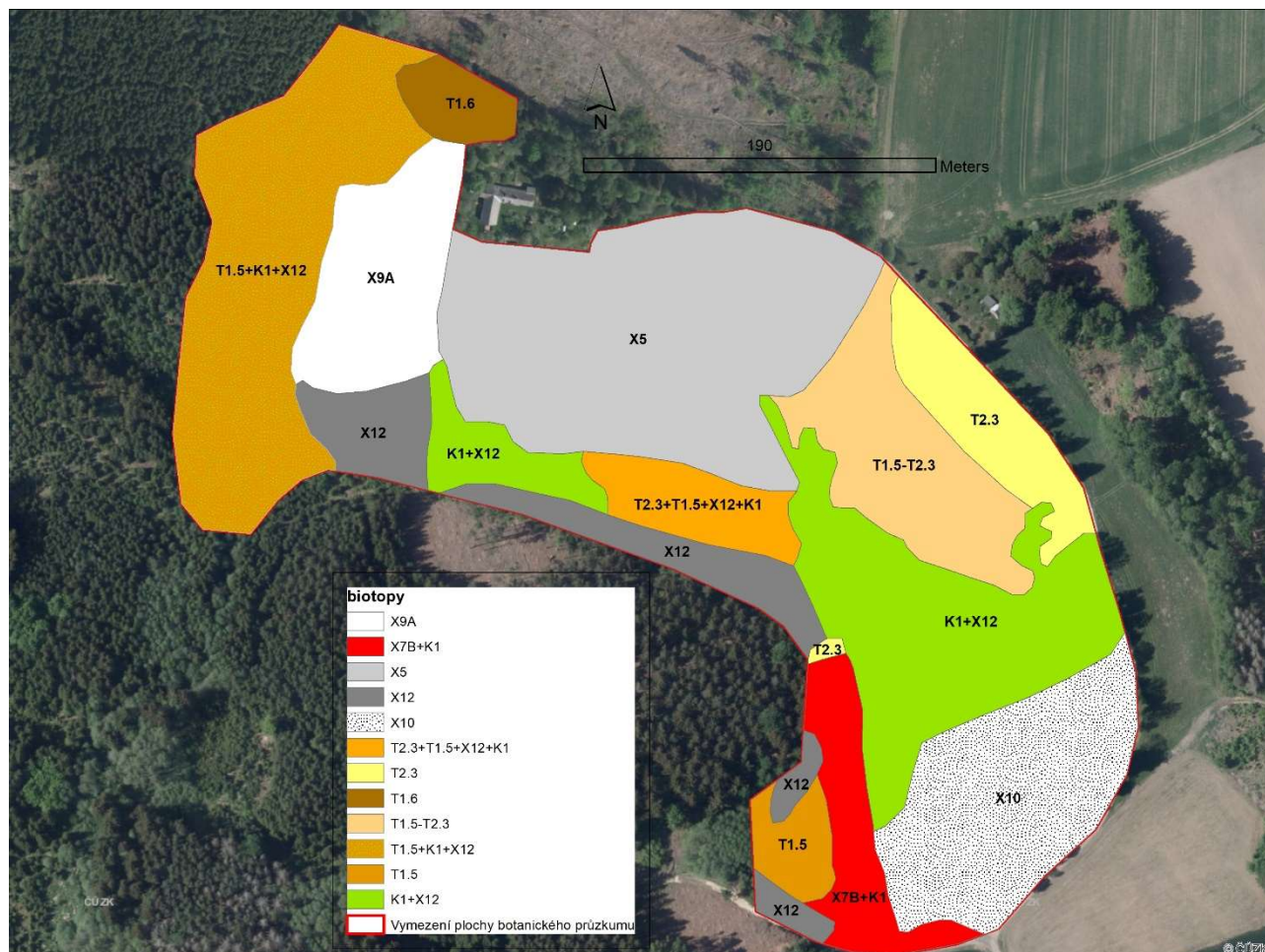
- R2.2 – Nevápnitá mechová slatiniště [VU]
- R2.3 – Přečtová rašeliniště [EN] (okolí lokality)
- K1 – Mokřadní vrbiny [VU]
- T1.5 – Vlhké pcháčové louky [NT]
- T2.3B – Podhorské a horské smilkové trávniky bez výskytu jalovce obecného (*Juniperus communis*) [NT]
- L2.2 – Údolní jasanovo-olšové luhy [NT] (okolí lokality)
- L5.4 – Acidofilní bučiny [LC] (okolí lokality)

Obr. 6: Biotopy na lokalitě vymapované v roce 2024 (EKRTOVÁ 2024).

V závorce je uvedena kategorie ohrožení podle Červeného seznamu biotopů ČR (CHYTRÝ 2020).

- K1 – Mokřadní vrbiny [VU]
- T1.5 – Vlhké pcháčové louky [NT]
- T1.6 – Vlhká tužebníková lada [NT]
- T2.3 – Podhorské a horské smilkové trávníky [NT]
- X5 – Intenzivně obhospodařované louky
- X7B – Ruderální bylinná vegetace mimo sídla, ostatní porosty
- X9A – Lesní kultury s nepůvodními jehličnatými dřevinami
- X10 – Lesní paseky a holiny
- X12 – Nálety pionýrských dřevin

Obr. 7: Vývoj lokality je patrný při porovnání s historickým leteckým snímkem (1953 a 2022, kontaminace.cenia.cz). Zřejmá je radikální změna biotopů. Pravidelně obhospodařované bezlesí s jasně ohraničenými lesními porosty, které zdejší louky obklopovaly, je dnes na podmáčených plochách zarostlé náletovými dřevinami. Bez dřevin zůstaly převážně travní porosty, které byly dříve z velké části pravděpodobně i zorněné.

4) Výsledky

Na lokalitě bylo v roce 2024 zjištěno celkem **171 druhů brouků**, z nichž je 6 druhů uvedeno v Červeném seznamu bezobratlých ČR (HEJDA et al. 2017) a 2 druhy patří mezi zvláště chráněné. Z hlediska brouků se jedná o velmi zajímavou lokalitu s vysokým podílem ohrožených a vzácných druhů, a to především v epigeické fauně. To svědčí o vysoké přírodní zachovalosti různých biotopů od sušších smilkových luk až po vlhká luční stanoviště a lesní biotopy. Pozoruhodný je zejména výskyt řady druhů chladných horských a podhorských oblastí a také vysoký podíl druhů zjištěný v oblasti Českomoravské vrchoviny poprvé. Lokalita zaslouží další podrobnější průzkum, který může přinést zajímavé nálezy zejména epigeických skupin brouků.

Seznam zjištěných druhů brouků (Coleoptera)

Taxon	ES/Š/CS	Výskyt
Carabidae – střevlíkovití		
<i>Agonum afrum</i> (Duftschmid, 1812) střevlíček	A	1
<i>Agonum duftschmidi</i> (Schmidt, 1994) střevlíček	A	2
<i>Agonum sexpunctatum</i> (Linnaeus, 1758) střevlíček šestitečný	A	1
<i>Agonum versutum</i> (Sahlberg, 1827) střevlíček	A	2
<i>Amara communis</i> (Panzer, 1797) kvapník toulavý	E	2

<i>Amara familiaris</i> (Duftschmid, 1812) kvapník hladký	E	1
<i>Amara lunicollis</i> Schioedte, 1837 kvapník	A	1
<i>Amara ovata</i> (Fabricius, 1792) kvapník vejčitý	E	2
<i>Amara plebeja</i> (Gyllenhal, 1810) kvapník	E	1
<i>Anchomenus dorsalis</i> (Pontoppidan, 1763) střevlíček ošlejchový	E	1
<i>Badister lacertosus</i> Sturm, 1815 střevlíček	E	2
<i>Bembidion articulatum</i> (Panzer, 1796) šídlatec členitý	E	1
<i>Bembidion biguttatum</i> (Fabricius, 1779) šídlatec dvouskvrnný	A	2
<i>Bembidion bruxellense</i> Wesmael, 1835 šídlatec bruselský	A	1
<i>Bembidion doris</i> (Panzer, 1797) šídlatec	A	2
<i>Bembidion guttula</i> (Fabricius, 1792) šídlatec	A	1
<i>Bembidion lampros</i> (Herbst, 1784) šídlatec zářivý	E	1
<i>Bembidion mannerheimii</i> C.R. Sahlberg, 1827 šídlatec	A	1
<i>Bembidion properans</i> (Stephens, 1828) šídlatec	E	2
<i>Bembidion quadrimaculatum</i> (Linnaeus, 1761) šídlatec čtyřtečný	E	2
<i>Bradycellus harpalinus</i> (Audinet-Serville, 1821) střevlíček	A	2
<i>Carabus auronitens</i> Fabricius, 1792 střevlík zlatolesklý	A	2
<i>Carabus granulatus</i> Linnaeus, 1758 střevlík zrnitý	E	1
<i>Carabus hortensis</i> Linnaeus, 1758 střevlík zahradní	A	2
<i>Carabus scheidleri</i> Panzer, 1799 střevlík Scheidlerův	A/§	1
<i>Carabus violaceus</i> Linnaeus, 1758 střevlík fialový	A	1
<i>Pterostichus burmeisteri</i> Heer, 1841 střevlíček kovový	A	2
<i>Cychrus caraboides</i> (Linnaeus, 1758) úzkoštítník nosatý	A	2
<i>Demetrias monostigma</i> Samouelle, 1819 střevlíček	A	1
<i>Dyschiriodes globosus</i> (Herbst, 1784) střevlíček	E	1
<i>Elaphrus cupreus</i> Duftschmid, 1812 pobřežník mědobarvý	A	2
<i>Elaphrus riparius</i> (Linnaeus, 1758) pobřežník obecný	E	2
<i>Epaphius secalis</i> (Paykull, 1790) běhoun říční	A	1
<i>Europhilus fuliginosus</i> (Panzer, 1809) střevlíček	A	1
<i>Europhilus gracilis</i> (Sturm, 1824) střevlíček	A	2

<i>Europhilus piceus</i> (Linnaeus, 1758) střevlíček	A	2
<i>Harpalus affinis</i> (Schränk, 1781) kvapník měnivý	E	1
<i>Harpalus latus</i> (Linnaeus, 1758) kvapník	A	2
<i>Harpalus rufipalpis</i> Sturm, 1818 kvapník	A	2
<i>Harpalus rufipes</i> (De Geer, 1774) kvapník plstnatý	E	2
<i>Leistus ferrugineus</i> (Linnaeus, 1758) vousáč rezavý	E	1
<i>Leistus terminatus</i> (Panzer, 1793) vousáč	A	2
<i>Loricera pilicornis</i> (Fabricius, 1775) střevlíček	E	1
<i>Microlestes minutulus</i> (Goeze, 1777) střevlíček	E	1
<i>Nebria brevicollis</i> (Fabricius, 1792) pohrázník černý	E	1
<i>Notiophilus aquaticus</i> (Linnaeus, 1758) vláhomil vodní	A	2
<i>Notiophilus biguttatus</i> (Fabricius, 1779) vláhomil polotečkovaný	A	2
<i>Oodes helopioides</i> (Fabricius, 1792) střevlíček	A	1
<i>Oxypselaphus obscurus</i> (Herbst, 1784) úzkohrdlec podlouhlý	A	1
<i>Patrobus atrorufus</i> (Stroem, 1768) střevlíček	A	1
<i>Platynus assimilis</i> (Paykull, 1790) úzkohrdlec přizpůsobený	A	1
<i>Poecilus cupreus</i> (Linnaeus, 1758) střevlíček měděný	E	1
<i>Poecilus versicolor</i> (Sturm, 1824) střevlíček	E	2
<i>Pterostichus burmeisteri</i> Heer, 1841 střevlíček kovový	A	2
<i>Pterostichus diligens</i> (Sturm, 1824) střevlíček	A	1
<i>Pterostichus melanarius</i> (Illiger, 1798) střevlíček	E	2
<i>Pterostichus minor</i> (Gyllenhal, 1827) střevlíček	A	1
<i>Pterostichus niger</i> (Schaller, 1783) střevlíček černý	A	1
<i>Pterostichus nigrita</i> (Paykull, 1790) střevlíček	E	1
<i>Pterostichus oblongopunctatus</i> (Fabricius, 1787) střevlíček	A	1
<i>Pterostichus ovoideus</i> (Sturm, 1824) střevlíček	E	2
<i>Pterostichus strenuus</i> (Panzer, 1797) střevlíček	E	1
<i>Trechus quadristriatus</i> (Schränk, 1781) střevlíček	E	1
Dytiscidae – potápníkovití		
<i>Agabus bipustulatus</i> (Linnaeus, 1767) potápník dvousvrtný		1

<i>Agabus sturmi</i> (Gyllenhal, 1808) potápník		1
<i>Agabus undulatus</i> (Schrank, 1776) potápník		2
<i>Hydroporus memnonius</i> Nicolai, 1822 potápníček		2
<i>Rhantus exsoletus</i> (Forster, 1771) kropník		2
Hydrophilidae – vodomilovití		
<i>Anacaena limbata</i> (Fabricius, 1792) vodomil		1
<i>Enochrus coarctatus</i> (Gredler, 1863) vodák		2
<i>Helochares obscurus</i> (O.F. Müller, 1776) prsorožec		2
<i>Hydrobius fuscipes</i> (Linnaeus, 1758) loužník		2
Dryopidae – nohatcovití		
<i>Dryops ernesti</i> Gozis, 1886 kořenář		2
Staphylinidae – drabčíkovití		
<i>Tachyporus obtusus</i> (Linnaeus, 1767) drabčík		2
<i>Zyras humeralis</i> (Gravenhorst, 1802) drabčík		2
Geotrupidae – chrobákovití		
<i>Anoplotrupes stercorosus</i> (Scriba, 1791) chrobák lesní		1
<i>Trypocopris vernalis</i> (Linnaeus, 1758) chrobák jarní		2
Scarabaeidae – vrubounovití		
<i>Aphodius prodromus</i> (Brah, 1790) hnojník jarní		1
<i>Oxythyrea funesta</i> (Poda, 1761) zlatohlávek tmavý	§	1
<i>Phyllopertha horticola</i> (Linnaeus, 1758) listokaz zahradní		1
<i>Serica brunnea</i> (Linnaeus, 1758) chroustek hnědý		1
Leiodidae – lanýžovníkovití		
<i>Agathidium nigripenne</i> (Fabricius, 1792) lanýžovník		2
<i>Amphicyllis globiformis</i> (C.R. Sahlberg, 1833) lanýžovník		2
<i>Colenis immunda</i> (Sturm, 1807) lanýžovník		2
<i>Leptinus testaceus</i> J. Müller, 1817 lanýžovník		2
<i>Ptomaphagus sericatus</i> (Chaudoir, 1845) lanýžovník		2
<i>Sciodrepoides watsoni</i> (Spence, 1815) lanýžovník		1

Silphidae – mrchožroutovití		
<i>Nicrophorus vespillo</i> Linnaeus, 1758 hrobařík obecný		1
<i>Nicrophorus vespilloides</i> Herbst, 1784 hrobařík malý		1
<i>Oiceoptoma thoracicum</i> (Linnaeus, 1758) mrchožrout znamenáný		1
<i>Phosphuga atrata</i> (Linnaeus, 1758) mrchožrout černý		1
Buprestidae – krascovití		
<i>Agrilus viridis</i> (Linnaeus, 1758) polník zelenavý		1
<i>Anthaxia quadripunctata</i> (Linnaeus, 1758) krasec čtyřtečný		1
<i>Anthaxia similis</i> (Saunders, 1871) krasec		1
<i>Aphanisticus pusillus</i> (Olivier, 1790) krasec	EN	2
<i>Trachys minutus</i> (Linnaeus, 1758) krasec		1
<i>Trachys scrobiculata</i> Kiesenwetter, 1857 krasec	VU	2
Elateridae – kovaříkovití		
<i>Actenicerus sjaelandicus</i> (Müller 1764) kovařík mlhový		1
<i>Adelocera murina</i> (Linnaeus, 1758) kovařík šedý		1
<i>Agriotes obscurus</i> (Linnaeus, 1758) kovařík tmavý		1
<i>Agriotes pilosellus</i> (Schönherr, 1817) kovařík pýřitý		1
<i>Athous haemorrhoidalis</i> (Fabricius, 1801) kovařík narudlý		1
<i>Athous subfuscus</i> (O.F. Müller, 1767) kovařík hladký		1
<i>Ctenicera pectinicornis</i> (Linnaeus, 1758) kovařík zelený		1
<i>Limonius minutus</i> (Linnaeus, 1758) kovařík		2
<i>Prosternon tessellatum</i> (Linnaeus, 1758) kovařík		2
<i>Selatosomus aeneus</i> (Linnaeus, 1758) kovařík kovový		2
<i>Sericus brunneus</i> (Linnaeus, 1758) kovařík		2
Byrrhidae – vyklenulcovití		
<i>Cytilus sericeus</i> (Forster, 1771) vyklenulec		2
Coccinellidae – slunéčkovití		
<i>Aphidecta obliterated</i> (Linnaeus, 1758) slunéčko lesní		2
<i>Cynegetis impunctata</i> (Linnaeus, 1767) vlnáč netečný		2

Oedemeridae – stehnáčoví		
<i>Chrysanthia nigricornis</i> (Westhoff, 1881) stehenáč		1
<i>Oedemera lurida</i> (Marsham, 1802) stehenáč		2
Melyridae – bradavičnickovití		
<i>Clanoptilus viridis</i> (Fabricius, 1787) bradavičník		1
<i>Malachius bipustulatus</i> (Linnaeus, 1758) bradavičník dvojskvrnný		1
Lampyridae – světluškoví		
<i>Lamprohiza splendidula</i> (Linnaeus, 1767) světluška menší		2
Lathridiidae – hlodníkoví		
<i>Aridius nodifer</i> (Westwood, 1839) hlodník		1
Silvanidae – lesákoví		
<i>Airaphilus elongatus</i> (Gyllenhal, 1813) lesák	CR	1
Nitidulidae – lesknáčkoví		
<i>Stelidota geminata</i> (Say, 1825) lesknáček		2
Anthicidae – mravencovníkoví		
<i>Notoxus monoceros</i> (Linnaeus, 1761) květiník		2
Tenebrionidae – potěmnickovití		
<i>Lagria hirta</i> (Linnaeus, 1758) měkkokrovečník huňatý		1
Cerambycidae – tesaříkoví		
<i>Agapanthia villosoviridescens</i> (De Geer, 1775) kozlíček		2
<i>Anastrangalia sanguinolenta</i> (Linnaeus, 1761) tesařík		2
<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758) tesařík pižmový	NT	2
<i>Corymbia rubra</i> (Linnaeus, 1758) tesařík obecný		1
<i>Leptura quadrifasciata</i> (Linnaeus, 1758) tesařík čtveropásý		1
<i>Oberea oculata</i> (Linnaeus, 1758) kozlíček dvojtečný		2
<i>Rutpela maculata</i> (Poda, 1761) tesařík skvrnitý		1
<i>Stenurella melanura</i> (Linnaeus, 1758) tesařík černošpičkový		1
<i>Stenurella nigra</i> (Linnaeus, 1758) tesařík černý		1
Chrysomelidae – mandelinkovití		
<i>Agelastica alni</i> (Linnaeus, 1758) bázlivec olšový		1
<i>Cryptocephalus biguttatus</i> (Scopoli, 1763) krytohlav dvouskvrnný		2

<i>Cryptocephalus decemmaculatus</i> (Linnaeus, 1758) krytohlav	EN	2
<i>Cryptocephalus moraei</i> (Linnaeus, 1758) krytohlav		1
<i>Galerucella pusilla</i> (Duftschmid, 1825) bázlivec		1
<i>Gastrophysa viridula</i> (De Geer, 1775) mandelinka ředkvičková		1
<i>Chaetocnema hortensis</i> (Geoffroy, 1795) mandelinka		1
<i>Chaetocnema mannerheimi</i> (Gyllenhal, 1827) mandelinka		2
<i>Chrysolina polita</i> (Linnaeus, 1758) mandelinka		2
<i>Chrysolina oricalcia</i> (O. F. Müller, 1776) mandelinka skvělá		2
<i>Chrysolina varians</i> (Schaller, 1783) mandelinka třezalková		1
<i>Linaeidea aenea</i> (Linnaeus, 1758) mandelinka olšová		1
<i>Lochmaea caprea</i> (Linnaeus, 1758) bázlivec vrbový		1
<i>Lythraia salicariae</i> (Paykull, 1800) mandelinka		1
<i>Neocrepidodera brevicollis</i> (J. Daniel, 1904) dřepčík	CR	2
<i>Oulema melanopus</i> (Linnaeus, 1758) kohoutek černohlavý		1
<i>Phyllobrotica quadrimaculata</i> (Linnaeus, 1758) mandelinka		2
<i>Phyllotreta exclamationis</i> (Thunberg, 1784) dřepčík		2
<i>Plateumaris consimilis</i> (Sschränk, 1781) mandelinka		1
<i>Psylliodes chrysocephalus</i> (Linnaeus, 1758) dřepčík olejkový		1
Curculionidae – nosatcovití		
<i>Anthribus nebulosus</i> Forster, 1771 větevníček obláčkový		1
<i>Apion frumentarium</i> (Linnaeus, 1758) nosatčík		1
<i>Barynotus obscurus</i> Germar, 1817 listopas temný		2
<i>Brachyderes incanus</i> (Linnaeus, 1758) listopas borový		2
<i>Hylobius abietis</i> (Linnaeus, 1758) klikoroh borový		2
<i>Hypera nigrirostris</i> (Fabricius, 1775) klikoroh		2
<i>Hypera plantaginis</i> (De Geer, 1775) klikoroh		2
<i>Limnobaris dolorosa</i> (Goeze, 1777) nosatec		1
<i>Lixus iridis</i> Olivier, 1807 rýhonosec zelený		2
<i>Nedyus quadrimaculatus</i> (Linnaeus, 1758) nosatec		2
<i>Orobis cyaneus</i> (Linnaeus, 1758) nosatec		2
<i>Otiorhynchus ovatus</i> (Linnaeus, 1758) lalokonosec vejčitý		1

<i>Otiorhynchus porcatus</i> (Herbst, 1795) lalokonosec		2
<i>Phyllobius argentatus</i> (Linnaeus, 1758) listohlod zlatozelený		1
<i>Phyllobius pomaceus</i> Gyllenhal, 1834 listohlod žahavkový		2
<i>Phyllobius roboretanus</i> (Gredler, 1882) listohlod		2
<i>Rhinomias forticornis</i> (Boheman, 1843) nosatec		2
<i>Romualdius bifoveolatus</i> (Beck, 1817) nosatec		2
<i>Sciaphilus asperatus</i> (Bonsdorff, 1785) nosatec		2
<i>Sitona sulcifrons</i> (Thunberg, 1798) listopas rýhovaný		2
<i>Strophosoma melanogrammum</i> (Forster, 1771) listopas šedý		1
<i>Tapeinotus sellatus</i> (Fabricius, 1794) nosatec		2
<i>Tropiphorus elevatus</i> (Herbst, 1795) nosatec		2

Komentář k nejvýznamnějším druhům

***Carabus scheidleri* Panzer, 1799 – střevlík Scheidlerův §**

Poměrně hojný druh lučních biotopů a lesních okrajů. Vyskytuje se především v nižších až středních polohách na zachovalejších loukách a pastvinách, někdy také v parcích a zahradách. Na lokalitě nebyl zjištěn v zemních pastech, ale poměrně hojně se vyskytuje v okolí na lučních stanovištích či okrajích polí.

***Europhilus gracilis* (Sturm, 1824) – střevlíček**

Lokální druh obývajících kyselé mokřady a rašeliniště v pahorkatinách až horách. Na Českomoravské vrchovině se vyskytuje lokálně na zrašelinělých březích rybníků, rašeliništích nebo v kyselých lesních mokřadech patří k vzácnějším druhům.

***Europhilus piceus* (Linnaeus, 1758) – střevlíček**

Lokální acidofilní druh mokřadů a rašelinišť. Na Českomoravské vrchovině se vyskytuje poměrně vzácně na zachovalých rašelinných biotopech, v litorálech rybníků a rašelinných mokřadech.

***Leistus terminatus* (Panzer, 1793) – vousáč**

Lokální druh zachovalejších mokřadů. Žije ve vysoké ostřicové vegetaci nebo v rákosinách. Na Českomoravské vrchovině se tento druh vyskytuje jen velmi vzácně, známo je jen několik nálezů.

***Dryops ernesti* Gozis, 1886 – kořenář**

Lokální druh vázaný na zachovalé vodní biotopy, tůně, břehy stojatých vod a mokřady. V ČR se vyskytuje lokálně, hojnější je v jižních Čechách v oblasti Třeboňska. Jedná se o první nález v oblasti Českomoravské vrchoviny.

***Oxythyrea funesta* (Poda, 1761) – zlatohlávek tmavý §**

Hojný druh lučních biotopů, který se během posledních 20 let rozšířil po celém území ČR a v současné době nepatří k ohroženým druhům.

***Aphanisticus pusillus* (Olivier, 1790) – krasec EN**

Vzácný druh různých typů nelesních stanovišť. Obývá vlhčí i suché a velmi dobře zachovalé luční porosty v různých oblastech i nadmořských výškách. Vývoj larev probíhá v listech biky ladní. Na Českomoravské vrchovině patří k velmi vzácným druhům.

***Trachys scrobiculata* Kiesenwetter, 1857 – krasec VU**

Vzácný druh různých typů lučních a stepních biotopů. Vývoj probíhá v listech popenců. V ČR se vyskytuje lokálně hlavně v teplejších oblastech. V Kraji Vysočina se jedná teprve o druhý nález.

***Leptinus testaceus* J. Müller, 1817 – lanýžovník**

Vzácný a lokální druh žijící v hnízdech myší a krtků. Jde o jeden z mála slepých druhů brouků v naší fauně. V ČR je nalézán vzácně po celém území. Jedná se o druhý údaj z oblasti Českomoravské vrchoviny.

***Airaphilus elongatus* (Gyllenhal, 1813) – lesák CR**

Vzácný druh vázaný zřejmě na zachovalá luční stanoviště, porosty ostríc nebo sítin na vlhkých i suchých stanovištích. Nacházen je v detritu a hromadách stařiny, ale přesné stanovištní nároky nejsou známy. Z Českomoravské vrchoviny je známo více nálezů z Třebíčska.

***Aromia moschata* (Linnaeus, 1758) – tesařík pižmový NT**

Lokální druh vázaný na porosty vrb podél vodních toků, náletové porosty a lesní lemy. Vyskytuje se hojně zejména v nižších polohách. Na lokalitě se vyskytuje vzácně na soliterních starších jívách.

***Cryptocephalus biguttatus* (Scopoli, 1763) – krytohlav dvouskvrnný**

Vzácný druh vázaný na porosty vrb nebo bříz na rašeliništích a vřesovištích. Na Českomoravské vrchovině se vyskytuje spíše vzácně na zachovalejších rašeliništích a rašelinných loukách, hojnější je např. na Třeboňsku nebo na východní Moravě.

***Cryptocephalus decemmaculatus* (Linnaeus, 1758) – krytohlav EN**

Vzácný druh vázaný na soliterní vrby na rašeliništích. V ČR se vyskytuje lokálně v horských a podhorských oblastech na rašelinných biotopech. Na Českomoravské vrchovině se vyskytuje zejména na zachovalých rašelinných loukách.

***Neocrepidodera brevicollis* (J. Daniel, 1904) – dřepčík CR**

Vzácný a lokální druh vázaný na pcháče na rašelinných biotopech, kde žije na různých druzích pcháčů. V posledních letech je častěji nalézán v jižních Čechách a na Českomoravské vrchovině.

***Phyllotreta exclamationis* (Thunberg, 1784) – dřepčík**

Vlhkomilný druh žijící na různých druzích brukvovitých rostlin v zachovalejších mokřadních biotopech. V ČR se vyskytuje zejména v horských a podhorských oblastech a v níže položených mokřadech v jižních Čechách. Jedná se o první nález v oblasti Českomoravské vrchoviny.

***Orobitis cyaneus* (Linnaeus, 1758) – nosatec**

Lokální druh krátkostébelných travníků vázaný na violky. Vyskytuje se řídce až vzácně na zachovalejších lučních stanovištích nebo okrajích lesů. Na Českomoravské vrchovině je nalézán jen velmi vzácně.

***Otiorhynchus porcatus* (Herbst, 1795) – lalokonosec**

Lokální druh horských oblastí. Žije na kořenech různých druhů růžovitých rostlin. V ČR se vyskytuje zejména v severních pohraničních horách. Jedná se o první údaj z Českomoravské vrchoviny.

***Tropiphorus elevatus* (Herbst, 1795) – nosatec**

Lokální druh podhorských a horských oblastí. Vývoj probíhá na kořenech různých druhů rostlin na horských loukách. Jedná se o první nález druhu v oblasti Českomoravské vrchoviny.

5) Literatura

- BÚ ČSAV, 1987: Regionálně fytogeografické členění ČSR. Mapa 1 : 600 000. – *Academia, Praha*.
- CULEK M. [ed], 2005: Biogeografické členění České republiky, II. díl. – *AOPK ČR, Praha: 1–590*.
- CULEK M., GRULICH V., LAŠTŮVKA Z. et DIVÍŠEK J., 2013: Biogeografické regiony České republiky. – *Masarykova univerzita, Brno: 1–447*.
- ČGS, 2012: Půdní mapa České republiky 1 : 50 000. – *Česká geologická služba, Praha*.
- ČGS, 2015: Geologická mapa České republiky 1 : 50 000. – *Česká geologická služba, Praha*.
- DEMEK J. et MACKOVIČIN P. [ed], 2006: Zeměpisný lexikon ČR. – 2. vyd., *AOPK ČR, Brno: 1–580*.
- EKRTOVÁ E., 2024: Cévnaté rostliny a vegetace lokality Na Skřivánku v k.ú. Jiřín v okrese Jihlava. – Ms., depon. in: *Pobočka České společnosti ornitologické na Vysočině, Jihlava, online: www.prirodavysociny.cz/pdf/NaSkrivanku-CevnateRostliny2024.pdf*.
- HÄRTEL H., LONČÁKOVÁ J. et HOŠEK M. [ed], 2009: Mapování biotopů v České republice: Východiska, výsledky, perspektivy. – 1. vyd., *Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha: 1–196*.
- HEJDA R., FARKAČ J. et CHOBOT K., 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky: Bezobratlí. – *Příroda, 1–611*.
- HŮRKA K., VESELÝ P. et FARKAČ J., 1996: Využití střevlíkovitých (Coleoptera: Carabidae) k indikaci kvality prostředí. – *Klapalekiana 32: 15–26*.
- CHYTRÝ M., 2020: Červený seznam biotopů České republiky. – *Příroda, Praha, 41: 1–172*.
- KRÁSENSKÝ P., 2005: Metody sběru brouků jako podklad pro inventarizaci bezobratlých. – In: JANÁČKOVÁ H., ŠTORKÁNOVÁ A. et VÍTEK O. [ed]: *Metodika inventarizačních průzkumů maloplošných zvláště chráněných území: 126–139*.
- NEUHÄUSLOVÁ Z., MORAVEC J., CHYTRÝ M., SÁDLO J., RYBNÍČEK K., KOLBEK J. et JIRÁSEK J., 1997: Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky 1 : 500 000. – *Botanický ústav AV ČR, Průhonice*.
- QUITT E., 1971: Klimatické oblasti Československa. – *Geografický ústav ČSAV, Brno: 1–73*.
- Vyhláška MZe č. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů.
- Vyhláška MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

6) Fotodokumentace

Foto Vojtěch Kodet & Dana Kodetová

